

**POSTĘPOWANIE W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH
ORAZ ZE STOSUNKU MIĘDZY RODZICAMI A
DZIEĆMI**

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH

Sprawy o:

- 1) Unieważnienie małżeństwa,
- 2) Ustalenie istnienia małżeństwa,
- 3) Ustalenie nieistnienia małżeństwa,
- 4) rozwód,
- 5) Separację na żądanie jednego z małżonków.

WŁAŚCIWOŚĆ, JURYSDYKCJA I SKŁAD SĄDU

- ✘ Właściwy rzeczowo sąd: sąd okręgowy (art. 17 pkt 1 KPC)
- ✘ Właściwość miejscowa sądu – charakter wyłączny! (art. 41 KPC)
- ✘ Kwestia jurysdykcji krajowej -> art. 1103¹ KPC
- ✘ Skład sądu:
  - Sprawy o unieważnienie małżeństwa, ustalenie istnienia bądź nieistnienia małżeństwa – jeden sędzia
  - Sprawy o rozwód oraz separację na żądanie jednego z małżonków – jeden sędzia i dwóch ławników

KWESTIE WSPÓLNE

- ✘ Art. 426-435 KPC
- ✘ Szczególny rodzaj pełnomocnictw! -> pełnomocnictwo szczególne do prowadzenia danej sprawy
- ✘ Posiedzenia przy drzwiach zamkniętych (art. 427 KPC)
!!!Odbycie posiedzenia przy drzwiach zamkniętych nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu dowodu na odległość w ramach posiedzenia zdalnego, jeżeli w istotny sposób przyspieszy to rozpoznanie sprawy lub przyczyni się znacznie do zaoszczędzenia kosztów.
- ✘ Rozprawa co do zasady odbywa się bez względu na niestawiennictwo jednej ze stron! – art. 428 KPC
- ✘ Elementy protokołu rozprawy
- ✘ W sprawach małżeńskich nie można oprzeć rozstrzygnięcia wyłącznie na uznaniu powództwa lub przyznaniu okoliczności faktycznych. W sprawach tych **nie stosuje się art. 339 § 2!**
- ✘ Rozszerzona prawomocność wyroku

ODRĘBNOŚCI DOWODOWE SPRAW MAŁŻEŃSKICH

- 1) Wywiad środowiskowy
- 2) Dowód z przesłuchania stron
- 3) Małoletni jako świadek
- 4) Cel postępowania dowodowego
- 5) Odmowa zeznań

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH ZE STOSUNKU MIĘDZY RODZICAMI A DZIEĆMI

Sprawy o:

- 1) Ustalenie pochodzenia dziecka (macierzyństwa i ojcostwa)
- 2) Zaprzeczenie pochodzenia dziecka (macierzyństwa i ojcostwa)
- 3) Ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa
- 4) Rozwiązanie przysposobienia

PODMIOTY POSTĘPOWANIA

- ✘ Przepisy KRO
- ✘ W sprawach o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka oraz ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa matka i ojciec mają **zdolność procesową** także wtedy, gdy są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych, jeśli tylko ukończyli **16 lat**.

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU

- ✘ Właściwość rzeczowa: sądy rejonowe
- ✘ Właściwość miejscowa: właściwość wyłączna sądów miejsca zamieszkania strony pozwanej jedynie wówczas, gdy nie ma podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej -> WYJĄTEK: art. 32 KPC
- ✘ Jurysdykcja krajowa – art. 1103² KPC

UDZIAŁ STRON I PROKURATORA W POSTĘPOWANIU

- ✘ Rozprawa odbywa się bez względu na niestawiennictwo jednej ze stron

ODRĘBNOŚCI DOWODOWE

- 1) Pełnomocnictwo szczególne
- 2) Nieusprawiedliwione niestawiennictwo
- 3) Oparcie rozstrzygnięcia
- 4) Kwestia wyroku zaocznego
- 5) Wywiad środowiskowy